

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949 szeptember 21. szerda.

VI. ÉVFOLYAM, 219. SZÁM

Jövő évi kenyerünk érdekében

Uj munkarohamra indulnak dolgozó földműveseink. A munkásosztály támogatásával, a Román Munkáspárt vezetésével és irányításával országsszerte megkezdődött az őszi vetési esata. A vetési terveket elkészítették az ideiglenes bizottságok, s most a dolgozó földművesek földbeakasztották az ekevasakat, hogy megvalósítsák a tervet. A dolgozó földműveseknek idejében kell teljesíteniük az őszi mezőgazdasági munkákat, lelkiismeretesen kell elvégezzék feladataikat, hogy minél több, letesebb mértékben biztosítsák az ország dolgozó népének jövő évi kenyerét. Minden jól megmunkált barázda, minden márk elvetett jó mag, a jövő évi termés fokozását jelenti.

A Román Munkáspárt vezetésével a tömegszervezetek felvilágosító munkát végeznek falvainkon. Mozgósítják a dolgozó földműveseket, hogy minél fokozottabb mértékben, minél nagyobb erővel kapcsolódjanak be az őszi vetési esatába. A dolgozó földműveseknek minden erejüket latba kell vetniük, technikai felszereléseiket felhasználva, hogy a munka minél eredményesebb legyen. Az őszi szántások és vetések elvégzésével egyidejűleg más feladatok is hárulnak a dolgozó földművesekre. Még csak most jön el a tengeri, burgonya és kukorépa begyűjtésének ideje. A sok feladat teljesítése ésszerű munkát kíván. Az elkészített vetési tervek az ésszerű munkát szolgálják.

Milyen feladataik vannak dolgozó földműveseinknek? Elsősorban szerszámaikat kell előkészíteni, ugyanakkor gondoskodniuk kell megfelelő, tiszta és jóminőségű vetőmagról. Az ideiglenes bizottságok feladata az, hogy minden faluban mezőgazdasági gépjavitó központokat rendezzenek be, ahol a hozzáértő emberek — lehetőleg korvasok és lakatosok — kijavítják a dolgozó földművesek munkaeszközeit. Kolozs megyében ezen a téren hiányosságok vannak, a helyi ideiglenes bizottságok tulnyomó többsége a dolgozó földművesekre bízva, hogy ők egyénileg, saját gazdaságaikban rendelkezésükre álló eszközökkel javítsák meg szerszámaikat. Ez az álláspont helytelen. Szilágy és Torda-aranyos megyék községi ideiglenes bizottságainak példáját kell követniük a kolozsmegyieknek is. Szilágy és Torda-aranyos megye falvaiban szerzőjavító központokat létesítettek. Ilyeneket kell létesíteni Kolozs megyében is.

A második feladat az, hogy magtiszítókát létesítsenek minden faluban. Megfelelő csávázószerekről a földművelésügyi minisztérium gondoskodik és szétküldte azokat a falvakba. Az ideiglenes bizottságok feladata: ügyeljenek arra, hogy a csávázószereket használják a dolgozó földművesek. Ennek biztosítására megfelelő csávázóberendezéseket szerezzenek be minden faluban. Ahol pincesen gépi berendezés készül, ott a falusi ember öltetessége segítsen a hiányon: rossz hordók, benzín-

Tito a háboru alatt a németekkel paktált — vallja Brankov, a Rajk-bűnper főtárgyalásán

BUDAPEST. — A Rajk-kém-banda bűnperének második napján, mint már jelentettük, a népbíróság külön tanácsa kihallgatta Pálffy György volt hortihysta tisztet és Tito-kémet. Utána Brankov Lázár, Tito bizalmasa állott a bíróság elé, akinek vallomását kivonatolva már ismertettük.

Ezúttal részletesebben ismertettük Brankov vallomásának főbb részleteit.

Brankov elmondja, hogy az angol-amerikai megbízottaknak már a háboru alatt sikerült szolgálataikba állítaniok Kardelj, Gyilaszt és Rankovicsot. Öneki, mint az UDB fővezetésének, alkalma volt betekintnie az UDB titkos irattárába és így tudomást szerezhetett arról, hogy sok olyan jugoszláv vezető és tiszt van feltüntetve, mint akik a háboru alatt és után kapcsolatokat tartottak fenn az angol-amerikai hírszerző szolgálattal.

Ezek közé tartozik például Marko, Belinics, a horvát kormány jelenlegi minisztere Mrázovics Karlo, a mai moszkvai jugoszláv nagykövét. Brankov a továbbiakban elmondja, csodálkozott, hogyan lehetnek ilyen emberek, akiket azzal gyanúsítanak, hogy angol-amerikai hírszerző szolgálattal ügynökei Jugoszláviában, ilyen magas pozícióban. A kérdést fel is tette Milics altábornagynak, az UDB külföldi szolgálata vezetőjének, aki azt válaszolta, hogy „az angolok és az amerikaiak lehetnek ma barátai a jugoszláv népnek“.

A továbbiakban Brankov elmondja, hogy már a háboru alatt is nagy harc folyt Tito, Rankovics, Gyilaszt és Kardelj emberrel között és Zsujovics, Hebrang és Jovanovics vezérezredes között. Ezekről azt írták, hogy nem képesek jó kapcsolatot fenntartani az angol-amerikaiakkal. Brankov ezután elmondja, hogy Zsujovicsot és Hebrangot azért kellett eltávolítani és letartóztatni, mert nem helyeselték az angolszászokkal való együttműködést.

Titoék amerikai utasításra burzsoá-demokratikus állam-tömböt akartak létrehozni a Balkánon.

Brankov ezután ismerteti a Tito-klikk háboru utáni terveit. Már 1945-ben felvetődtek a tervek Magyarországot illetően, de nem mindenki tudott erről, még a jugoszláv kormány tagjai sem, mert eltitkolták azokat. A terv abban állott, hogy Jugoszlávia központi vezetőállam legyen a Balkánon és Középeurópában, és hogyan szervezzen meg egy olyan balkáni blokkot, amelynek államai burzsoá demokratikus államok lennének és nem a Szovjetunió, hanem a Nyugat felé fogják orientálódni.

Titoék romániai terveik végrehajtására Patrascanut akarták felhasználni

Brankov ezután elmondja, hogy nemcsak Magyarországon, hanem a többi népi demokráciákban is beszerveztek embereket, akiknek az volt a feladatuk, hogy megvalósítsák Tito terveit a Balkáni Szövetség tekintetében.

Brankov erről így vall: — Rankovics említette, hogy Romániában is ilyen terv volt, de ez a terv nem sikerült.

Patrascanu akkori igazságügy-minisztert említette, aki ugyanúgy Tito vonalán volt és Tito terveit akarta megvalósítani Romániában, de a Román Kommunista Párt Központi Vezetősége idejében eltávolította Patrascanut és elszigetelte őt a Párttól. Mondotta, hogy majd újra kell folytatni ott a munkát. Konkrétan tudom, hogy ezzel foglalkozik Zec Ranko követségi tanácsos és később oda-küldték Misa Lompárt, aki a háboru alatt volt Svájcban Tito megbízottja. Mondotta, hogy ők ketten Bukarstben vannak és foglalkoznak egy hasonló tervvel.

Brankov elmondta, hogy Lengyelországban Gomulkát szemelték ki erre a feladatra, de Gomulka nem hajtotta azt végre, beismerte, hogy ez helytelen vonal volt. Jelenleg Rukavina Iván követségi tanácsos foglalkozik ezzel a tervvel Lengyelországban. Bulgáriában is volt egy terv, de Brankov nem emlékszik, (vagy nem akar emlékezni), hogy itt kit bíztak meg Titoék a terv végrehajtá-

ni. Az elnöknek arra a kérdésére, hogy ezt a tervet ki sugalmazta — Brankov a következőket válaszolja:

— Bár ők igyekeztek olyan benyomást kelteni, mintha Tito gondolta volna ki ezt a tervet, de mivel tudjuk, hogy milyen viszonyban voltak Titoék az angol-amerikai kémszolgálattal, világos lett, hogy nem Tito, Kardelj és Rankovics agyallták ki ezt a tervet, hanem ők csak végrehajtói voltak egy tervnek, amelyet másvalaki gondolt ki.

sával. Albániában Djerda Josip és Zlatics Szavo voltak Tito megbízottai.

Ezután Brankov részletesen ismertette a Magyar Népköztársaság megdöntésére vonatkozó terveket és elmondta, hogy 1947-ben Rankovics nyíltan kijelentette, hogy Magyarország kormányának más politikai irányt kell vennie és hogy Rajk az az ember, akin keresztül csökkenteni kell Rákosi, Gerő és Farkas tekintélyét Magyarországon. A kelebiai találkozón Rankovics részletes utasításokat

adott Rajknak ebben az irányban: és megbízta, hogy távolítsa el az útból Rákosit, Gerőt és Farkast.

Brankov elmondja azt is, hogy Rankovics Kelebián leszegezte Rajknak, hogy ők sohasem akartak szocializmus Jugoszláviában, csak úgy tettek Jugoszlávia népei előtt, mintha akarnák. Elmondja azt is, hogy eredetileg Rankovics Rajkra bízta Rákosi, Gerő, Farkas elleni merénylet megszervezését, de mivel Rajk lassan dolgozott, Rankovics „szakértőként“ két UDB-embert küldött Jugoszláviából, akik tapasztaltak, jártasok voltak a politikai gyilkosságokban.

Elmondja Brankov a továbbiakban, hogy 1948 októberében Rankovics és Gyilaszt azt mondta, hogy Tito angol és amerikai megbízottakkal tárgyalt Belgrádban és megegyezett velük abban, hogy ők fognak segíteni a Tito-kormányt szovjetellenes akciójában, Gyilaszt arról beszélt, hogy az amerikai csak abban az esetben támogatják Tito kormányt, ha Jugoszlávia burzsoá-demokratikus állam lesz és harcol minden olyan ország ellen, amely a Szovjetunió felé orientálódott.

Tito utasította Brankovot a színleges átpártolásra

Brankov elmondja, hogy 1948 novemberében Rankovics utasította, hogy menjen vissza Budapestre és adjon nyilatkozatot, amelyben elítéli Tito politikáját és így mint Tito politikai üldözöttje, tovább maradhat és folytathatja munkáját Budapesten. Utasította, hogy nyerje meg a Magyar Dolgozók Pártja vezetőségének bizalmát és miután ez megtörtént, tartsa fenn a kapcsolatot Rajkkal és a többi magyar összeesküvőkkel. Utasította arra is, hogy szerezzen olyan anyagot, amely kompromittálná a Magyar Dolgozók Pártját és a jugoszláv politikai emigránsokat.

Brankov először ingadozott, hogy teljesítse a parancsot, de miután Rankovics kilátásba helyezte, hogy ellenkező esetben törvényen kívül helyezi és intézkedéseket

tesz Jugoszláviában élő családja ellen, végül is elfogadta a megbízatást és Budapestre visszatérve, megtette a nyilatkozatot, amelyben elítelte Tito politikáját. Brankov ezután elmondja, hogy ezt az egész színleges átpártolást közölte Rajkkal. Ezután arról beszélt, hogyan gyilkolták meg Rankovics utasítására Moics Milost, a magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének egyik vezetőségi tagját.

TITO KAPCSOLATA A HITLERISTÁKKAL

A hétfőn délelőtti tárgyaláson Brankov folytatta vallomását. Elmondta, hogy a jugoszláv partizánok körében már a háboru alatt nyíltan beszéltek arról, hogy Ti-

(Folytatás a 3-ik oldalon.)

neshordók vagy valamilyen régi üst minden faluban akad, ezekből könnyűszerrel lehet csávázókészüléket csinálni.

A sentiek az előkészítő munkálatokra vonatkoznak. A dolgozó földművesek lelkiismeretesen el kell végezzék az előkészítő feladatokat, hogy a tulajdonképpeni munka elvégzésénél ne legyenek fennakadások, hogy az ekevas jól hasítsa a földet, a vetőgépek tökéletesen működjenek, az elvetett mag tiszta legyen és egészséges.

Nap-nap után érkeznek jelentések arról, hogy a dolgozó földművesek megkezdtek a mélyszántás munkáját. Szilágy, Szatmár, Bihar, Kolozs, Szamos

és Torda-aranyos megyékből naponta érkeznek jelentések arról, hogy a dolgozó földművesek földbemélyesztették az ekevasakat. Az állami gazdaságokban már javában folyik a munka. A kolozsvári igazgatóság területéhez tartozó gazdaságokban már mindenütt megkezdtek a szántást. Ezek a gazdaságok előnyösebb helyzetben vannak, mint a magángazdaságok, mert géppel végzik a munkát, traktorok vontatják az ekeket és vetőgépek szórja a magot. A gépi művelés pedig sokkal jobb eredményeket hoz, mint a kézzel végzett munka. Mélyebb a szántás is, s a gép egyenesen szórja a magot, nem pazarolja

Ahol állami gép- és traktorállomások vannak, ott a dolgozó földművesek minél nagyobb mértékben vegyék igénybe a gépek segítségét. Amikor az állami gazdaságok gépeit el fogják végezni a saját területükön szükséges munkát, azok is a dolgozó földművesek segítségére sietnek.

Az állami gazdaságok feladatai közé tartozik, hogy a magasabbrendű tudományos mezőgazdálkodás módszerrel terjeszték a dolgozó földművesek között. Az állami gazdaságok az őszi mezőgazdasági esata élénjáról kell legyenek. Különös feladat hárul a most alakult kollektív gazdaságokra. A sze-

gény- és középapparátok hatalmas tömeggel előtt bizonyították kell szolgálják a nagy területen végzett közös gazdálkodás magasabbrendű voltának.

Ezek azok a feladatok, amelyeket most az őszi mezőgazdasági kampány folyamán el kell végezzenek a dolgozó földművesek, az állami gazdaságok és a kollektív gazdaságok dolgozói. Ki mint vet, úgy arat — tartja a régi és igen helytálló közmondás. A termőföldek dolgozó jól kell vessenek, hogy biztosítva az ország dolgozóinak jövő évi kenyerét, jó termést is arassanak!

A tudomány és a tudományemberei a béke szolgálatában.

Irtta: DR. C. I. PARHON tanár, akadémikus,

a KAK Na y Nemzetgyűlési se Prezidiumának elnöke

A tudomány valójában nagyon régi eredetű. Az embert körülvevő környezet és a különböző természeti jelenségek keletkezésének első megfigyeléseivel kezdődött el.

Tudományos gondolkodás csak akkor keletkezett, amikor a jelenségek ismételt megfigyelése alapján, megállapították azokat a feltételeket, amelyek között a jelenségek fellépnek.

Később, a kísérleti módszer a tudományt jelentősen ösztönözte és a tudományos gondolkodást nagyon kifejtette.

Azonban a tudomány kétélű kard, attól függ, hogy kinek a kezében van, hogy az emberek boldogságát és jólétét, avagy megsemmisítésüket szolgálja.

Ismeretes például, hogy milyen hatalmas jótétemény a szovjetemberek számára a micurini elveknek a mezőgazdaságban való alkalmazása, Licszenkó tudós révén.

Egészen másként állnak a dolgok az Egyesült Államokban, ahol az amerikai imperialisták az atomenergiát az emberiség tömeges elpusztítására szolgáló eszközzé, az emberi haladás, a népek szabadsága és testvérisége ellen irányított fegyverre, az építő munka és a béke elleni fegyverre akarják átalakítani. De éppen itt vetődik fel az alapvető kérdés, a tudomány embereinek szerepéről, társadalomban való szerepükről és az általuk teljesítendő kötelességeikről.

A tudomány embere élénk érdeklődéssel és szenvedélyes vonzalommal kutatja a természeti jelenségeket, igyekszik megérteni lényegüket, hogy urálja őket, s szükség szerint előállíthassa, vagy megállíthassa őket.

A haladó tudósok e természeti tünemények iránti élénk érdeklődésében benne van az a kívánság is, hogy e tünemények ismeretét és az azok feletti uralmat embertársai szolgálatába állítsa, hogy az emberi társadalmat még jobbá, még könnyebbé, még boldogabbá tegye.

Az igazi tudósok munkájának végcélja mindig a közjó volt.

Az így fölfogott tudomány, az emberiségnek mindig az optimizmus, a mozgási szabadság, a jövőben való hit és az emberi szolidaritásban való bizalom érzését nyújtja.

De ugyaninnen vetődik fel a következő kérdés is: lehet-e társadalmonkivüli tudomány is, lehetséges-e, hogy ilyen, vagy olyan módon, a tudomány embere ne foglaljon el valamilyen politikai álláspontot?

Határozottan nem a felelet. Haladás és reakció, szocializmus és imperializmus, világosság és sötétség, élet és halál között középut nincs.

Mert a tudomány igazi emberének nemcsak az a feladata, hogy felfedezze a jelenségek közötti viszonylatokat és megformálja azokat, hanem kötelessége arra is ügyelni, hogy a találmányokat ne használják fel az emberi haladás ellenségei, a néptömegek életének és jólétének ellenségei, a tömegek kizsákmányolói.

A tudomány embereinek ez a feladata ma inkább napirenden van, mint bármikor.

Nekünk tudósoknak, olyan tudományért kell harcolnunk, amely „nem különül el a néptől, nem tartja távol magát a néptől és kész arra, hogy szolgálja a népet”. (Sztálin.) Ez kizárja annak lehetőségét, hogy a tudományt támadó célokra használják fel.

Csak ahol a tudomány elszakadt a néptől, ahol az egy kisszámú angol-amerikai hatalmasság kezébe került — csak ott áll a tudomány, a támadás, a háború szolgálatában.

Hogy világhatalmat szolgáló, gyászos tervek megvalósíthatóak, az angol-amerikai imperialisták felhasználják a különböző nyugati országokban lévő népellenes kormányokat, s e megvásárolt lakajok segítségével megtesznek annak érdekében, hogy a kultúra és a tudomány ne a békét, hanem a háborút szolgálja.

Egész misztikus, pornografikus, értelemellenes irodalom, művészet igyekszik megmérgezni e nyugati népeket.

A művészeknek a „művészetet a művészetért” formuláját találják fel, a tudósoknak pedig a „tudomány a tudományért” formuláját s a művészetben és a tudományban a kozmopolitizmus formuláját hangoztatják.

E formulák mögött álnok mérgek rejlik. Akik ezeket felhasználják, azok el akarják terelni a művészek, írók, tudósok figyelmét és tevékenységét s el akarják őket szakítani a dolgozó tömegektől, akik a haladásért, nemzeti függetlenségben és békében akarnak élni.

A béke ellenségei a legnyomorultabb és legképtelenebb rágalmakat szórják a Szovjetunióra, a szocializmus hatalmas hazájára, amely, miután a hitlerista hordákat elűzte és eltiporította, döntő mértékben járult hozzá, hogy ennyi nép viszonylagos szabadságát, nemzeti függetlenségét s amely ma tiszta lelkiismerettel és ellenállhatatlan erővel áll a világ népeinek a tartós békéért vívott küzdelme élén.

Az új háborús uszítók, akik a nyugati országokat marsallizálták, akik összetákolják az Atlanti Paktumot, igyekeznek támadó célokra és amerikai vezénylettel fölfegyverezni a nyugati államokat.

E gaz háborús uszítókkal szilárdan szembeszállanak a Szovjetunió és a népi demokrácia államok, akik szabadságukat éppen a felszabadító Szovjetunióval köszönhetik, amelyben nem ismerik már az embernek ember által való kizsákmányolását, mint ahogy nem ismerik a válságot, a munkanélküliséget, az igazságtól, a kultúrától és a békétől való féltelmet sem.

Ahogy I. V. Sztálin, a világ összes dolgozóinak légszerű vezetője és tanítója, a népek békéért folytatott harcának győzelmes vezetője mondta: „Sokkal hatalmasabbak a béke mellett álló társadalmi erők, semhogy Churchill tanítványai a támadásban leküzdhetnék azokat és a dolgok menetét egy új háború felé irányíthatnák.”

Az igazi tudósoknak oda kell állaniuk e nagy szocialista, békét akaró erők mellé. Példát kell venniük a szovjet tudósoktól, akik a Szovjetunió népeinek békeharcaiban az első sorokban állnak, amint azt a legutóbbi moszkvai kongresszus megmutatta.

„A földgömb tudósai — mondotta Oparin szovjet akadémikus — kivételes lehetőségekkel rendelkeznek, hogy hatalmasan hozzájáruljanak a nemzetközi együttműködés és a béke ügyének megerősödéséhez. Mi, szovjet tudósok barátságos kézzel fogjuk megkülönböztetni valamennyi ország tudósait felé s fölhasználjuk őket arra, hogy minden erejükkel járuljanak hozzá a népek közötti kölcsönös megértés és együttműködés megszilárdításához.”

E nemes felhívásra a román tudósoknak is teljes szívükből kell válaszolni.

Október másodikán, a világbéke közelgő ünnepe, a békéért indított nemzetközi küzdelem nagy eseménye lesz. Románia értelmiségeinek az a feladata, hogy cselekvően vegyenek részt ebben a harcban. Számot kell adniok maguknak arról, hogy tevékenységük csakis ilyen módon hasznos a társadalom számára, tehát csak így van igazi, hazafias és emberi értelme. Míg ha tevékenységük a béke ellenségét szolgálja, munkájuk elítélendő lenne.

Tudósainknak, valamint a többi értelmiségieknek az a feladatuk, hogy a szocializmusnak hazánkban való felépítése érdekében, a Román Munkáspárt által kijelölt vonalon haladjanak. Ilyen módon hozzájárulnak ahhoz, hogy hazánk a béke táborának és a demokráciának egyre erősebb tényezője lesz. Állandóan szem előtt kell tartanunk azt az elvet, hogy a békét nem koldulják, hanem állandóan megvédik és ha kell, kikényszerítik.

Hazánk tudósainak az a feladatuk, hogy ezeket az eszméket a nagy tömegek között, tevékenységük összes területén, különösen az egyetemen, az intézetekben, a laboratóriumokban, terjeszték, hogy a tanulmányosság lélekben felgyújtja a béke nemességét, a béke nemességét, a béke nemességét.

ARLUS-ESTÉLY

az Egyetemi Diákház disztermében

Nagyszabású szórakoztató, de amellet értékes estélynek volt a színhelye az Egyetemi Diákház disztermében. Az ARLUS rendezett estélyt a zsufozásig megtelt hatalmas hangversenyteremben. A kitűnően összeválogatott műsor keretében két operánk művészcsoportja mellett, üzemünk legjobb együttesei léptek dobogóra, bebizonyítva, hogy hivatott tolmácsolói a szovjet művészetnek is.

Prózaí számok mellett nehezebb és könnyűfajtyulmu muzsikában és szebbnél-szebb táncszámokban gyönyörködhetett a hallgatóság.

Az estélyt a Román Opera énekkara nyitotta meg a román és szovjet himnuszokat énekelve el.

A prózaí számok közül kiemelkedett Truta Juliu szavala, aki Tihonov „A szovjet zászló” című versét mondta el, utána magyar nyelven Lőrincz Emma, a Gladys-gyár munkásnője, lelkesen adta elő a „Békét akarunk” című költeményt. A humoros számok közül kiemelkedett a Faraianu—Dragomir dialóg, valamint Sarlay—Csóka—Török és Kapusi tréfás jelenete. A közönség igen jól mulatott Sebesi Péter színész-paródiáin is. Lelkes fogadtatásban részesültek Benedek Ferenc Pálnak akkordeonművészi előadott román, szovjet és magyar dallamai.

Az orosz dallirodalom legszebbjeit hallottuk város legjelesebb énekesitől. Trenka Eva Grecsanikov „Bölcsödálát” és Rachmaninov „Tavaszi dalát” énekelte tiszta hangvételű, meggyőző előadásban, majd Farcasan és Niculescu műdalokat mutatott be. Ecaterina Carp, a Román Opera tagja, Livia Livezianu a Román Opera fiatal művésznője egy román műdal és Rachmaninov Szerenádjának elnevelésével igazolta jeles képességeit. Egyik legszebb száma volt az estélynek Wilkovits Katónak, a Magyar Opera művésznőjének éneke, aki nagy művészettel adta elő Rimszki—Korszakov egy dalját, Rachmaninov „Álom” című műdalát és egy részletet Muszorgszkij „Szorocscinei vásár”-jából. Igen hatásosak voltak a Román Opera kórusának orosz számai, melyeket Iarotchi karvezényelt.

A ballett és táncjelenetek egész sorát láthatta a közönség. A Magyar Opera táncára Muszorgszkij Gopak-jában jeleskedett, míg a Herbák János-gyár kiváló táncsoportja egy kozák és egy ukrán-táncban bizonyította be, hogy a hivatásos táncgyűjtés mellett is figyelemreméltó a tudása és teljesítménye.

A műsor: a Román Opera és Viktória szövetkezet fiatal együttesének egy táncjelenete zárta le, melyben Csermínszki Kurt táncművész mutatta meg, érti annak a módját, hogyan kell orosz táncokat beállítani.

Általában érezni lehetett, hogy a kiváló szovjetáncosok itteni szereplései milyen áldásos és termékenyítő hatással voltak táncsoportjainkra. A táncok rajza és azok előadása azt bizonyította, hogy sokat tanultak a kiváló és világhírű szovjet művészekről.

A zongorakiséretet Tatár Ferenc, dr. Tabán Sándor és Szabó Ica igen jól látták el.

A kitűnően sikerült estély az ARLUS rendezőgárdájának értékes munkáját dicséri, akik megtalálták annak a módját, hogyan kell jó és értékes műsort mindenki részére összeállítani.

As Orion-gyár kulturgárdájának próbáján

Ideologailag elemzik szerepüket a gyári üzemi színjátszók

KOLOZSVAR. — Vasas Otthon. A nagy előadóteremben Metz István sokat játszott „Jánoska”-ját próbálja az Orion fémáru-gyár kulturgárdája. Munkások valamennyien, köztük egyetlen tisztviselő, aki a kulák ellenszenvet szerepét vállalta. A hangulat a színházak próbahangulatára emlékeztet. Teljes fegyelmesség a színpadon és nézőtérén, ahol összehajolnak a fejek és tárgyalják a darabot, a szereplőket, a jellemeket. A rendező először a nézőtérrel figyeli a jelenetet — a pökhendi és magabiztos kulák látogatását a fiatalasszonytól, — majd felmegy a színpadra, magyaráz, szerepeket elemez s tanít oly lelkiismeretesen és buzgón, mintha igazi színpad, igazi színészeit tanítaná, akiknek jövője függ az előadás sikerétől.

A látogató némán és tisztelettel figyeli a munkát s pilianat alatt átérzi, hogy ez a multtal szemben valamilyen módon megváltozott, hatalmas átalakuláson ment át és semmiképpen sem hasonlítható régi műkedvelő előadások próbáihoz. S míg a jelenet sodrását figyeli, elemezni próbálja a különbséget is.

Ma az Állami Magyar Színház közvetlen segítségével, minden egyes üzemi színjátszó-gárdájának hivatásos színész rendezője van. S ez a rendező, aki lelkiismeretes és szerető mesterségét — teljes munka kedvével, tehetségével és tudásával minden erejével dolgozik a gyári színjátszókkal, így válik a színjátszás ideológiai nevelő munkájává, így válik a műkedvelő színész műveltsége alaposabbá, így halad, érik a szereplő a próbák folyamán, lesz teljesebb emberre, igazi kulturgárda igazi kultúrunkásává.

Az Orion fémáru-gyár kulturgárdája nem nagy. Még ötven ember sem vesz részt a táncsoport, énekkar és színjátszó gár-

da munkájában. De a nyári szabadságok végeztével bizonyosra vehető, hogy a gyári kultúrélet nagyobb lendületet vesz és többen kapcsolódnak majd be e fontos munkába, mely önnevelést, tudást és nagyszerű alkalmat jelent a kulturális továbbhaladásra. Ezt mondják mind: a fiatal kultúrfelelős, a szakszervezet elnöke és mind akik nagy figyelemmel követik a próba menetét.

A próbának külön jelentőséget ad, hogy a kolozsvári fémüzemek versenyre készülnek s az Orion versenydarabja éppen a „Jánoska” lesz. Ami legjellemzőbb és a régi világ műkedvelőinél ismeretlen volt: a teljes önkritika, mellyel ezek a fiatal munkások és munkásnők jutják szerepüket, s elemzik önmaguk hibáit.

Nagy segítséget jelent számukra Forrai Ferenc a Szovjetunióból nemrég hazatért fiatal színész, az Állami Magyar Színház tagja, aki fáradságtalanul s nagy lendülettel tanítja, neveli őket. Minden egyes szerepet elemznek már az olvasópróbán. Nem fordulhat elő többé, hogy a műkedvelő színjátszó anélkül lépjen színpadra, hogy a darab tartalmát, célját, az író célkitűzését, vagy a szerepek lényegét ne ismerne. Ellenkezőleg. Komoly ideológiai viták előzik meg a tulajdonképpeni próbákat. Mindenki ismeri nemcsak a saját, hanem partnerrel szerepét és színészi feladatát is. Így kerül sor komoly kritikára is, melynek során megkérdőjelez és hozzáértő megjegyzések hangzanak el a munkások részéről.

Öröm látni és hallgatni őket. Ezek az emberek, akik az üzemben megfeszített erővel harcolnak a Terv teljesítésénél, itt most színpadtechnikai és ideológiai vitákon éleltik eszüket, kritizálják önmagukat és egymást baráti, elvtársi szellemben, anélkül, hogy a mult átkos öröksége, az egyéni hiúság, szerepelnívágás vagy műkedvelő ambíció szerepet játszana kultúrunkájukban. Más emberek ezek, élmunkások, normadóntók, akik a gyári kulturgárda szereplésében a kollektíva sikerét nézik, s szívesen vállalnak kicsi, vagy hálátlan szerepet is a közösség érdekében.

Ezt mondja róluk rendezőjük is az egyik próbaszünetben:

— A legszebb feladat az Orion-gyár munkásaival dolgozni. Nagyszerű emberek, s köztük páran kiválóan tehetségesek is. Bámulatosan hamar megértették és felfogták — habár nem hivatásuk —, hogy mi a színpadon a szocialista realizmus és ezt nemcsak megértették, hanem igyekeznek magukévé is tenni. A darab elemzésénél, a szerepek kiértékelésénél mutatkozott meg ösztönös hozzáértésük mellett ideológiai képzettségük is. Nekünk színházi embereknek, akik ezzel az önkéntes munkával — úgy éreztük, — igen fontos feladatot teljesítünk — külön öröm foglalkozni velük és látni fejlődésüket, a szereplésben talált örömeiket, haladásukat, fáradságtalanságukat. Mind-egy biztosíték a gyári és üzemi kultúrunka további beláthatatlan fejlődésének...

Tito a háboru alatt a németekkel paktált

(Folytatás az első oldalról.)

toéknak kapcsolatuk volt a hite-
ristákkal. Rankovics és környezete
egyszer a németek kezére került
és a németek környezetének összes
tagjait megsemmisítették, — csak
Rankovics maradt életben és csak
5 tért vissza a Tito hadiszállására.

A továbbiakban elmondja, hogy
ugyancsak partizán körökben tud-
tak arról, hogy Tito 1941, 1942 és
1943-ban tárgyalásokat folytatott a
német fasisztákkal abban az irány-
ban, hogy Jugoszláviában kor-
mányt alakítsanak. A Szovjet Had-
sereg diadalmas előnyomulása és
sorozatos győzelmei Titot arra

készítették, hogy a németekkel
megkezdett tárgyalásait abbahagy-
ja és más irányba orientálódjék.

A továbbiakban elmondja, hogy
a budapesti jugoszláv követségen
hamis utlevelüket készítettek és
ezeknek az igénybevitelével bo-
nyolították le a kémek átsempé-
zését a jugoszláv-magyar hatá-
ron.

Végül ismerteti a Moics meg-
gyilkolásának körülményeit és el-
mondja, Rankovics egyenes utasítá-
sára gyilkolták meg Moicsot, az-
ért, mert szembefordult Tito po-
litikájával.

A népbíróság külön tanácsa ez-

után a következő vádlottat, Szőnyi
Tibor dr.-t hallgatta ki. Szőnyi
részletesen ismertette az összees-
küvők svájci csoportjának bün-
lajstromát s elmondta, hogy Al-
len Dulles-el, az amerikai kém-
szervezet európai vezetőjével állott
szoros kapcsolatban. Elmondta
azt is, hogy a jugoszláv titkos
szolgálat, vagyis Tito legbizalma-
sabb emberei még a világháború
idején szorosan együttműködtek az
amerikai titkos szolgálattal és an-
nak utasításait hajtották végre.

Szőnyi vallomásának részlete-
sebb ismertetésére lapunk holnap
számában visszatérünk.

A német nép nem ismeri el a nyugati német kormányt

BERLIN. — (Agerpres.) A Né-
met Néptanács elnöksége nyilat-
kozatot tett közzé, a nyugatnémet
külön állam felállításával kap-
csolatban. A nyilatkozat rámutat
arra, hogy a nyugatnémet kor-
mány felállítása nem egyéb, mint
az amerikaiak sötét mesterkedé-
se. Ennek a kormánynak a létre-
hozása és ennek minden tényke-
dése homlokegyenest ellenkezik
a nemzetközi megállapodásokkal
és büntényt jelent Németország
szabadsága és függetlensége el-
len.

A „bonni kormányt“ a német
nép nem ismeri el törvényes kor-
mánynak. Otto Nuschke kijelen-
tette, hogy a német nép tovább
folytatja kemény harcát az egy-
esleges Németország megteremté-
sért.

A német nép körében nagy
megütközést keltett a nyugati
kormány megalakítása. A sajtó-
tudósítók szerint a német nép a
leghatározottabban tiltakozik a
nyugati kormány felállítására ellen
és a német demokráciák közvé-
leménye máris kifejezte ama ál-
lást, hogy a leghatározottabban
ellen harcol a nyugati kormány
ellen Németország egységéért.

HUNAN TARTOMÁNYBAN EGYESÜLT A NÉPHADSE- REG A PARTIZÁNOKKAL

PEKING. — A déli irányban
előnyomuló kínai néphadsereg
felvette a kapcsolatot a Hunan
tartomány déli részén harcoló
partizánosappal. A találkozás
Szuichvan-ban, Kiangszi tarto-
mány keleti részében történt meg.

Ez a hadseregcsapárny előzőleg
felszabadított hat körzeti köz-
pontot a Kvantung-Kiangszi
határ közelében, a Hafgyang
vasúti csomóponttól keletre. A
felszabadított városok: Jucheng,
Csing, Junghing, Kvitung,
Linghuien és Cheungien.

A partizánosapárny nyolc hé-
nappal ezelőtt, 1949 januárjában
alakult Hunan tartomány déli
részében, ahol az ellenséges csa-
patok háta mögött harcolt.

AMERIKAI NYOMÁSRA LEÉRTÉKELTÉK AZ ANGOL FONTOT

LONDON. — (Agerpres.) Az
angol kormány a washingtoni
pénzügyi tanácskozások eredmé-
nyeképpen bejelentette, hogy 30
százalékkal leszállította az angol
fontnak a dollárhoz viszonyított
értékét.

Sir Stafford Crips pénzügy-
miniszter képmutató nyilatkozá-
ban azt állította, hogy Anglia
önszántából hajtotta végre a font
leértékelését és ez semmiféle
megrázkódással nem jár Ang-
lia részére. Ugyanakkor bejelen-
tette, hogy a közeljövőben a ke-
nyér ára egyharmaddal emelkedni
fog.

A „Daily Worker“ az angol
font leértékelésével kapcsolatban
rámutat arra, hogy a leértékelést
amerikai nyomásra hajtották
végre és ez a közszükségleti cik-
kek árának emelkedéséhez és az
angol dolgozók munkabérének
csökkentéséhez vezet.

A font leértékelésével egyide-
ben leértékeltek az ausztrál,
indiai, délafrikai, dániai, norvég-
iai és a többi fontterületek pénz-

egységeit.

A font leértékelésének hírére a
francia, olasz, holland, ir, görög,
egyiptomi, izraeli kormányok
rendkívüli minisztertanácsot tar-

tottak, hogy megtegyék a szüksé-
kes „pénzügyi intézkedéseket“.
Párisban, Athénben, Rómában, a
font leértékelésének hírére bezár-
ták a tőzsdét.

Utijegyzetek a Kara-Szu völgyéből (II.)

A csatarna munkásai megszeliidítik a háborgó tengert

Épül már a midiai kikötő hatalmas védőgátja

Ujabb munkáscsoport jön a szűk
étkező terembe. Az asztalnál ülők
sietve végeznek az ebéddel, hogy
helyüket átadhassák. Kifelé menet
benézünk az épülő, új étkező ter-
embe. Hatalmas deszkaalkotmány
ez, amelybe nemcsak étkezni jár-
nak majd a csatarna kőbányá-
munkásai, hanem gyűlésekre és kul-
túrelőadásokra is. Magas, szikár
munkás csatlakozik mellénk. Mi-
dön megadja, hogy mi járatban
vagyunk, készségesen tájékoztat
bennünket:

— A tavaszra megkésztéreződik
itt a munkások száma, ezért épít-
jük ilyen tágasra az étkező ter-
met. Minden vasárnap kultúrelő-
adást is szándékozunk rendezni —
mutat az épülő színpadra.

Értesülünk arról is, hogy a te-
lepek már könyvtára is van. Ezer
kötet. Szabad idejükben a munká-
sok szívesen olvasnak. Az ország-
nak ezen a távoli pontján, egy
mélyvízű és halban bő tó partján
dolgozó munkások nincsenek a vi-
lágától elzárva. Naponta friss ujsá-
gok érkeznek és az étterem előtt
felszerelt hangszóró híreket és ze-
neszt közvetít nekik.

A hálótermekbe is benézünk.
Két nagy kőépületben vannak a
munkások hálótermei. Benyitunk
az egyikbe. Hőféhér lepedővel és
gyapjutarakóval ellátott ágyakat
látunk. A padló ragyogó tisztára
surolva, a falak fehérre meszelve.
A hálótermek mellett zuhanyos
mosdóhelyiségek. Az egyik épület-
ben orvosi rendelő. Látszik, hogy
a Román Munkáspárt kezdeménye-
zésére itt lelkiismeretesen ügyel-
nek a telep munkásainak egészsé-
gére és megteremtették a szüksé-
ges feltételeket, ahhoz, hogy a na-
pi munka után minden dolgozó
tiszt és egészséges környezetben
pihenhessen.

Az északi gáton

Délután ismét autóba ülünk. Ez-
uttal egy kis fürge terepjáró
Jecpbe. Coles mérnöknek dolga
van a midiai gátépítésnél. Szíve-
sen magával invitál bennünket
is. Erdőkölccsel nézelődünk job-
ra-balra a nyitott autóból. Ebben
a körzetben, a csatarna kőbányából
a Midia-fokig lázas munka folyik.

A kőbányától alig egy kilomé-
ternyire baraktábar építésén dol-
goznak. A vasúti pályatestet építő
munkások lakóhelye lesz itt. Az
országútról mezei dűlőútra térünk
le. Sűrűn jönnek velünk szembe
ölömet és élelmiszer szállító
teherautók. A kanális körzetében
az utas mostanában minden öt
percben találkozhatik a vadonatúj

szovjet- és cseh gyártmányú, zöld
színű teherautókkal. Szikkadt me-
zőkön haladunk át. A dűlőút men-
tőnk törpe, kókadt kukoricaszára-
kat tépdés a szél.

— Az idén nem volt termés
erre felé — mondja utitársunk. —
Tönkre tette a nagy szárazság.

Porlepte akácfasoron haladunk
keresztül majd szegényes falut ha-
gyunk magunk mögött. Fürge au-
tónk ismét jókarban tartott uton
száguld. A frissen kátrányozott te-
lefonpóznák hosszú sora és az
ujjonnan homokozott út már előre
jelzik, hogy itt a közelben pezsgő
emberi életnek kell lennie. És
valóban vagy tíz percnyi száguldás
után nagy baraktelep kellős közep-
én vagyunk.

— A kikötővárost építő munká-
sok számára ácsolják ezeket a ba-

Ahol a hullámok megtörnek

A betonkeverő telep előtt hala-
dunk el. Munkások nyizsognak
itt. Előkészületi munkát végeznek.
Itt öntik majd a negyventonnás
betontömböket, amelyek a rakpar-
tok építéséhez szükségesek. Au-
tónk a vasúti sínpár mentén fel-
fut az épülő északi gátra. A gát
végén, amely többszáz méternyire
kinyúlik a nyílt tengerre, egy hu-
szonöttonnás gépdarú dolgozik.

Néhány perc múlva autónk a
gépdarú közelében fekszik. Kiszál-
lunk és tekintetünk végigsiklik a
tengeren. Vezetőinktől megtudjuk,
hogy az északi gát több kilomé-

Lázasan készülnek Kolozsvár dolgozói a „Scanteia-Napjái“-ra

KOLOZSVÁR. — Kolozsvár különböző üzemeiben s intézményei-
nél lázas munka folyik a „Scanteia Napjának“ méltó megünneplésére.

A „Libertatea“ felfoldozó üzem énekkara a „Scanteia Napján“
lép fel először nyilvánosan. Ötvenkét munkás mutatja be, hogy nem-
csak a munkában elért eredményeivel, hanem kulturális vonalon is
komoly munkát fejt ki annak érdekében, hogy a Román Munkáspárt
központi lapjának ünnepélyéhez hozzájárulhasson. Próbálnak. Dalok,
indulók, Népköztársaságunk himnusza csendül fel ajkukról. Türelmük,
kitartásuk és lelkesedésük sikerüknek legfőbb záloga.

Ismétlés közben a munka fáradsalmait is kipihenték. Jókedvűen
dudorászva mennek hazafelé.

A „Clujul“ állami áruház dolgozói a „Scanteia Napon“ pavillont
állítanak fel a városi sétátéren. A pavillont szakképzett és többszö-
rösen kitüntetett kirakatrendező tervezte. A Román Munkáspárt ki-
adásában az utóbbi időben megjelent könyveket, brosurákat és ujsá-
gokat fognak árúsítani.

Ezenkívül a dolgozók apró tárgyakat ajándékoztak a tombolasá-
tornak. A befolyt pénzt a „Scanteia.Ház“ céljaira adják át.

Az áruház kulturgárdája külön színpadot állít fel és egésznapos
műsort ad. Énekkari számok, szavalatok, zeneszámok, humoros jele-
netek fogják szórakoztatni a dolgozókat.

Országunk minden dolgozója tisztában van azzal a hatalmas sé-
gítséggel, melyet a szocializmus felépítéséért folyó harcban a „Scan-
teia“-tól kap. Éppen ezért teljes odaadással készül minden dolgozó a
szeptember 25-i ünnepélyre.

tőjétől, — aki mosolyog tapasztá-
latlan kérdésünkön.

— Nézzenek csak ki a nyílt ten-
gerre — int a szemhatár felé —
látják, hogyan hullámzik a ten-
ger? Nos, a gát sziklafalán meg-
törnek a hullámok és a tenger víze
a gáton belül, a kikötő öblében
megszeliidül. Háborgó, hullámzó
vizen nem lehetne a hajókon ki-
és berakodó munkát végezni.

Most tűnik csak fel nekünk is,
hogy a már elkészült gátrész szik-
latömbjein megtörnek a táncoló
hullámok. A gáton belül a tenger
vize már szelid és nyugodt, mint-
ha nem is ugyanannak a tenger-
nek a víze lenne, mintha innen
alig párszáz méterre nem is szök-
kennének magasba a hullámok...

Épül a gát

— Ezelőtt tizenegy évvel —
folytatja vezetőnk — a tőkés-
földesuri kormányzat hadikikö-
tőt akart létesíteni. De csak egy
rozoga vasúti sínpár lerakásáig
jutottak el, aztán megdönték
magukat és abbahagytak min-
dent.

Elnézzük a tenger fölött kece-
sen röpködő sűrűlyokát. Mintha
fogócskát játszanának a hullám-
verések morajlásában. A gát bel-
ső falának alján néhány öreg li-
pován halász ül elmélázva. Nagy-
ritkán kiemelik zsinagrára erősített
horgukat a csendes vízből. Kis
tengeri halacskák ficáncolnak a
horog végén. A halászok gyakor-
lott mozdulattal rászurják őket
egy vékony vaspálcikára.

A gépdaru láncai csörömpöl-
nek és a gát végénél, hangos
csobbanással zuhannak a tenger-
be a csatarna kőbányászok küldé-
ményei: a hatalmas sziklatömbök.
Épül a gát, napról-napra mesz-
szőbbre tör utat a háborgó tenge-
ren, hogy szelid és viharvédett
öblöt biztosítson a befutó hajók
számára.

LÁZAR JÓZSEF

A kolozsvári Unirea acélárugyár mesterei és technikusai szocialista munkaversenyt kezdeményeztek

Nemrégiben, a megyesi Földgáz Vállalat
központi műhelyében megtartott értekezleten
a mesterek és technikusok hazafias kezde-
ményezésére — akik szocialista munkaver-
senyre hívták ki a megye összes mestereit
és technikusait —, ma már országsszerte vissz-
hangra talált.

A kolozsvári Unirea acél- és fémárugyár
mesterei és technikusai a napokban értekezletet
tartottak, amelyen az Állami Terv sikeréért szoc-
ialista munkaversenyt kezdeményeztek. A mes-
terek és a technikusok nemcsak az Unirea gyár-
ban, hanem más kolozsvári üzemekben sem kap-
csolódtak még be teljes mértékben a szocialista
munkaversenyekbe. Ezen az ülésen hangzott el
tehát Kolozs megyében az első ilyen kezde-
ményezés. Engi Albert, a szerelóműhely mestere,
versenyre hívta Máthé Györgyöt a lakatosmü-
hely mesterét és vállalta, hogy két munkást

szakképesítő vizsgára készít elő, úgy osztja be
a munkasorokat, hogy osztályán ne legyenek
felesleges emberek, idejében beszerzi az anyagot
és takarékoskodik, helyesen szervezi meg a mun-
kát és végül négy százalékkal csökkenté az ön-
költségi árat és az előállítás költséget. Az ülés-
en Sebestyén György, a tömegműhely mestere
Máté György mestert hívta versenyre. Klein
József mester Engi Albert és Sebestyén György
mestereket hívta versenyre, Máthé György pedig
a gépműhely mesterét hívta versenyre. A gép-
műhely nevében felszólaló Szarvadi Sándor hat
munkás szakmai kiképzését vállalta mestertár-
sai nevében. Szász István, az üzemfenntartó osz-
tály vezetője, versenyre hívta az asztalos- és
gépműhely mestereit. Soós Géza és Kostyán
Ernő mesterek vállalták, hogy osztályukon dol-
gozó lakatosokat szerződművekké képezik ki.

Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet, Telefon 15-35.

Kiadóhivatal: Szabadság-tér, 31. Telefon: 19-11.

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Felelős szerkesztő: LAZAR JÓZSEF.

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknel F. soc. 2249. szám alatt.

A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekkiszámla: 40.623.

A titokzatos ellenőr

Vasárnap este, úgy nyolc óra tájt sietve robogott keresztül a Szabadság-téren Pata-utcai végéig felé a 3-as autóbussz. A volt városháza előtt éppen csak lefékezett és a fiatal kalauznó ajkán máris dallamosan zengett fel az indító jelszó:

— „Gata!”

A megállónál várakozó öreg nénikének csak annyi ideje volt, hogy a néhány méterrel odébb megálló kocsihoz érjen, az máris tovább indult, lépcsőjén a félg felkapaszkodott nénikével.

— Ejnye, lellem — szólalt meg a rémületből felocsudott néni, mikor néhány utas segítségével valahogy megvetette lábát a száguldó kocsin — mégis csak meg kellene nézniök, hogy van-e felszálló és nem volna szabad addig indítaniök, amíg az utasok nem kapaszkodtak fel.

A fiatal kalauznó sértődékeny hangulatban, idegesen és ellentmondást nem tűrő hangon szegezte le:

— Megállítottam a kocsit? Vagy nem? És aztán?...

„gata!”

Valaki halk hangon közbeszólt, hogy egyáltalán nem szükséges az utasokkal olyan ingerült hangon beszélni.

— Ugyan, ne piszkálják maguk azt a kalauznót! Mit akarnak vele?! — recessen közbe a lépcsőről egy barátságatlan hang és rögtön bizonyította is, hogy neki aztán igazán joga van mindenbe beleavatkozni az autóbusszon, mert ő az „ellenőr”.

Ezt alázatosan el is ismerték az autóbussz alaposan ráncbaszedett utasai, de mégis az a vélemény alakult ki, hogy az építő bírálat hangján — olykor-olykor — még az utasnak is szabad véleményét nyilvánítani. Olyan irányú kérdés is elhangzott, hogy az ellenőr — ha már nem visel számot vagy más jelszót — szíveskedjen elárulni legalább a nevét, hogy illetékes felsőbb hatóságainál mégse a „névtelen ellenőrről” kelljen beszámolni.

— Még csak az kéne, hogy bemutatkozzak — törtetett az ellenőr a kocsii belsejébe kaján mosollyal és nem lepte le a kognitóját.

Azt hisszük, hogy a városi autóbusszüzem vezetésének mégis módjában lesz a vasárnap este, a 808-as rendszámú 3-as autóbusszon szolgálatot teljesített kalauznótól pontosabb részleteket is megtudni a titokzatos „ellenőrrel” — hiszen régi ismerősként üdvözölték egymást. Végül általánosságban tanácsosnak vélnének az államosítás tényét félremagyarázó autóbusszalkalmazottakkal megérteni, hogy az államosítás fokozottabb lelkiismeretességet, munkát és udvariasságot követel tőlük.

SZOLGÁLTATOS GYÓGYSZERTÁRAK:

SZEPTEMBER 20-ÁN, KEDDEN:

4. számú állami gyógyszertár (volt Csillag) Dózsa György-utca 36 szám, 6. számú állami gyógyszertár (volt Orangyal) Malinovszki-tér 1 szám, 9. számú állami gyógyszertár (volt Elekes dr.) Mócok-utja 110 szám, 10. számú állami gyógyszertár (volt Orient) Mórész Zsigmond-utca 1 szám (Vágóhid), 14. számú állami gyógyszertár Deportáltak-utja 59 szám (Irisz-telep).

AZ ÁLLAMI LEANYLI-CEUM II. és III. tagozatának (V.-XI. o.) beiratkozott növénydekei csütörtökön (szept. 22) reggel 10 órakor jelenjenek meg az iskolában az évnnyitás megbeszélésére.

Időjárás:

Az Atlanti-óceán felől Franciaországon át gyors egymásutánban, páras légtömegek nyomultak Közép-Európába és emiatt változóköny, több felé esős az időjárás. Az Északi Jeges-tenger felől hideg sarkvidéki eredetű légtömegek árasztották el a Szovjetunió nagyrészét és az északi partokon már egész napon át tartott a fagy. Izlandon át szintén hideg levegő tör déli irányba előre.

Kolozsváron tegnap délelben 23 fok, este 9 órakor 14 fok volt a hőmérséklet. A légnyomás 765 mm., emelkedő irányzatú.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS SZERDA DELIG:

Mérsékelt szél, erősebb felhőátvonulások, több felé ma eső, záporos. A hőmérséklet kissé csökken.

A MANDZSURIAI IPARVIDÉK FELSZABADULÁSA után a föld-reform során több mint 6 millió 200 ezer hektár földet, nagyszámú állatot és gazdasági felszerelést osztottak ki a földműveseknek. Az iparvidéken az év végén 300 ezer munkás fog dolgozni az állami tulajdonban levő vállalatokban. Az állami bányák 9 millió tonna szenet, az erőművek 300 ezer kilowatt áramot fognak termelni.

SZILÁGYI JÁNOS NEVRE KIÁLLÍTOTT élelmiszerjegyet, pénztárcát, női kullit és pénztárcát pénzzel együtt talált tárgyként szolgáltattak be a megyei miliciára. Igazolt tulajdonosaik átvehetik munkanapokon reggel 8-9 óra között a megyei milícia parancsnokság székházának 65. számú szobájában.

UJJÁÉPITIK a Radna és Lippa közötti Maros-hidat. A munkálatok igen élénk ütemben haladnak, mert a lippai járás dolgozói derekasan kiveszik rúszúket az önkéntes munkából. A nyolevan évvel ezelőtt épített hid nem felelt meg a fokozott követelményeknek s ezért szükségessé vált újjáépítése. A 150 méter hosszúságú hid büszkén hirdeti majd a dolgozók lelkes munkájának eredményét.

FELROBBANT TOKIOBAN egy nagy hadianyaggyár, amelyet a fegyverszüneti megállapodások értelmében már régen fel kellett volna számolni. A robbanás következtében 1500 ház elpusztult.

ELKESZÜLTEK AZ ELSŐ MOZDONYOK, traktorok és mezőgazdasági gépek Bulgáriában. A 12-es számú gyárból kifutottak az első bolgár tehergépkocik. A tehergépkocik minden részét bolgár munkások készítették.

VILÁGOSSÁG SPORT

Oszágszerte nagyszabású sportünnepséget rendeznek a Nemzetközi Békenap tiszteletére

60.000 ifju vesz részt az ünnepségeken

Az október 2-i nemzetközi békenap tiszteletére a sport minden ágában hatalmas készülődések folynak. Többek között kerékpáros és motorkerékpáros staféták belktatásával nagy csillagutakat bonyolítanak le. A motorkerékpáros staféták az ország hét sarkából indulnak a következő utírány szerint:

1. Máramarosziget — Szatmár — Dés — Kolozsvár — Torda — Gyulafehérvár — Nagyszében — Fogaras — Brassó. Innen kerékpárosok stafétája indul tovább Bukarestbe.
2. Oravica — Resica — Temesvár — Arad — Déva — Gyulafehérvár, ahol egyesül az 1. számú stafétával.
3. Dorohoi — Suceava — Falticeni — Roman — Bacau — Focsani — Buzan — Ploesti — Bukarest.
4. Turnu Severin — Craiova — Slatina — Pitesti — Bukarest.
5. Turnu Magurele — Bukarest.
6. Giurgiu — Bukarest.
7. Konstanca — Bukarest.

A fentiekben kívül az ország különböző részeiből indulnak még staféták, melyek a fenti városok valamelyikében csatlakoznak a motorkerékpáros stafétához. Az összes staféták október 2-án délután 5 órakor érkeznek a bukaresti „Közársaság Stadion”-ba.

Október 1-én és 2-án Brassóban rendezik meg a béke napjának tiszteletére a RNK hármas- és ötpróba bajnokságait. Atlétáink rekord döntésre készülnek ezen a versenyen.

Az egyre erősödő jelvénytörzsi mozgalom során mintegy 60.000 újabb várományosa lesz a jelvénynek. Azok az ifjak, akik október 1-én és 2-án váltják ki jelvénytörzsi könyvecskéjüket, igazolványukra a következő szövegű bélyegzőt kapják: „A béke napjának tiszteletére.” Ugyancsak a béke napjának tiszteletére több vidéki városban hírverő versenyeket rendeznek szeptember 24. és október 2. között.

Kolozsváron, Temesváron, Nagyváradon és Marosvásárhelyen szeptember 25. és október 2. között városközi kosár- és röplabda villámturnát rendeznek.

A Szovjetunió röplabdázói diadalmaskodtak a prágai világ-, illetve Európabajnokságon

A RNK csapatai a 4. helyen végeztek

PRAGA. — A férfi röplabdavilágbajnokság és a női Európabajnokság vasárnap fejeződött be a csehszlovák fővárosban. Mindkét címet a Szovjetunió csapata szerezte meg. Eredmények:

A férfi világbajnokságot a Szovjetunió csapata nyerte meg, amely a döntőben 3:1 arányban győzött Csehszlovákia ellen. A harmadik helyen Bulgária végzett, miután 3:1

arányban legyőzte a RNK együttesét. A RNK így a negyedik helyen végzett.

A női Európabajnokságot ugyancsak a Szovjetunió csapata nyerte meg. 2. Csehszlovákia. 3. Lengyelország. 4. RNK. A férficsapatok versenyében 10, a női versenyben 7 csapat indult. A román csapat kitűnő szereplése nagy elismerést vívott ki a nemzetközi közvéleményben.

A „Scanteia-Nap” alkalmából Bukarestben vendégszerepel a „Salgotarjani BTC” labdarugócsapat

BUKAREST. — Azok a nagyszabású ünnepségek, melyek szeptember 25-én zajlanak le Népköztársaságunk minden sarkában, nemzetközi sporteseményekkel is bővülnek. Így többek között az egyik I. osztályú magyar labdarugó-csapat, a salgotarjani bányászok csapata, a SalBTC Bukarestben vendégszerepel, ahol valamelyik élvonalbeli bukaresti csapattal mérkőzik.

A SalBTC évek óta a magyar labdarugás élvonalához tartozik. A most megindult labdarugóbajnokság során igen jó eredményeket ért el, ami azt mutatja, hogy máris formában van. A Csepel ellen 1:1 (1:0), az Ujpest ellen 3:3 (1:0) arányú döntetlen eredményt ért el.

A kitűnő magyar csapat vendégszereplését nagy érdeklődéssel várják nemcsak fővárosunkban, hanem az ország sportszerető köreiből is.

A CFR versenyzői szerepeltek a legjobban a házlömbkörűli motorkerékpárversenyen

KOLOZSVAR. — Tízezer főnyi közönség előtt rendezték meg vasárnap délelőtt az „Építjük a Scanteia-Házat” alapjának javára a házlömbkörűli motorkerékpárosversenyt. A verseny a kolozsvári CFR motorosok nagy sikerét hozta. A verseny eredményei a következők:

125 km. (6 kör, 6 ind.): 1. Zoi-cas Adalbert (CFR) 14 perc 2. Iones (CFR) 14:23 p. 3. Deceai 15:30 p.

250 km. (6 kör, 10 ind.): 1. Gruber (CFR) 11:37 perc. 2. Pct-res (CFR) 12:55 p. 3. Bothár (Dermata) 13:02 p.

350 km. (7 kör, 6 ind.): 1. Gru-

ber (CFR) 13:15 p. 2. Halász (CFR) 13:25 p. 3. Kádár (CFR) 15:00 p. Iones, aki a második helyen feködt, az utolsó körben olyan szerencsétlenül bukott, hogy lábát törte.

500 km felül (10 kör, 8 ind.): 1. Boros 16:52 perc. 2. Grätz 16:58 p. 3. Roman 17:48 p.

Oldalkocsik (8 kör, 8 ind.): 1. Grätz-Ambrus (CFR) perc. 2. Strauch-Halász (CFR) 17:30 p. 3. Lieblík-fivérek (CFR) 19:00 perc.

A verseny győztesei és helyezettei a megyei TSB és a motoros kerület emlékvereteit kapták.

FALVAK SPORTJA

Nagykapuson is sportolnak az ifjak

NAGYKAPUS. — Az elmúlt vasárnap a nagyapusi ifjak labdarugócsapata barátságos mérkőzést játszott a lónalakkal. A mérkőzés a lónalák 3:0 arányban megnyerték, de ez már a haladást jelentette a nagykapusi számára, mert az első mérkőzésen 8:0 arányú vereséget szenvedett.

A nagykapusi ifjak komolyan veszik a sport kérdését, a testnevelés fontosságát. Állandóan ed-

zik magukat. A labdarugáson kívül más sportágakkal is szeretnének foglalkozni, de egyelőre felszerelés hiánya akadályozza meg őket ebben. Remélik azonban, hogy a közeljövőben különböző sportfelszerelési tárgyakat tudnak beszerezni és a sport minden ágában tudnak majd tevékenykedni.

N. B. I.

AZ „ŐSZI KUPA” ALLÁSA:

I. csoport.

1. CFR Tvár	2	2	—	—	5:0	4	
2. Met. Res.	2	2	—	—	6:2	4	
3. Jiul	2	1	—	1	6:6	2	
4. Min. Lup.	2	—	1	1	3:4	1	
5. CFR Arad	2	—	1	1	2:4	1	
6. Met. Vörös A,2	—	—	—	—	2	2:8	0

II. csoport.

1. CFR Szatm.	2	2	—	—	7:2	4
2. ITA	2	1	1	—	10:2	3
3. TESE	2	—	2	—	3:3	2
4. KESE	2	—	1	1	2:5	1
5. Aurul Brád	1	—	—	1	1:3	—
6. CFR Nv.	1	—	—	1	0:3	—

III. csoport.

1. ICO	2	2	—	—	6:1	4
2. Södronyipar	2	1	1	—	4:2	8
3. Mun. Sp. Nb.	2	1	—	1	4:3	2
4. CFR K.	2	1	—	1	4:5	2
5. Hads. Kv.	2	—	1	1	2:4	1
6. RATA Mv.	2	—	—	2	0:5	—

A MAGYAR NB I. ALLÁSA:

1. Kispest	4	3	1	—	9:1	1
2. MTK	4	3	1	—	12:5	7
3. Ferencváros	4	3	—	1	9:4	6
4. Csepel	4	2	1	1	7:3	5
5. Debrecen	3	2	1	—	9:6	5
6. Soroksár	3	2	1	—	7:5	5
7-8. Dörög	4	2	—	2	10:8	4
7-8. Szombath.	4	2	—	2	10:8	4
9. Ujpest	4	—	3	1	7:10	3
10. SZAC	4	1	1	2	6:9	3
11. ETO	4	—	3	1	2:6	3
12. MATEOSz	4	1	—	3	11:12	2
13. SalBTC	3	—	2	1	6:7	2
14. Vasas	1	—	1	—	—	1
15. MAORT	4	—	1	3	5:13	1
16. Előre	4	—	—	4	4:17	—

KAPASBÓL

RESICA-KOLOZSVAR 35:16. Kolozsvár ökölvívó válogatottja a RNK Kupa küzdelmei során vereséget szenvedett a pihent resicai csapattól. Bukarest-Brassó 41:12.

TRENCSÉNTÉPLICBEN befejeződött a nemzetközi sakkverseny, melyet a svéd Stahlberg nyert meg 14 ponttal. 2. Szabó László (magyar) és Pachmann (cseh) 13 és fél ponttal.

SVÁJC-MAGYARORSZÁG 344.45-344.05. — A nemzetek közötti tornaszviadal nagy küzdelem után a svájciak javára dönt el.

A HERBAK JÁNOS-MŰVEK sport- és kulturünnepségeinek keretében kettős kosárlabda mérkőzés volt. Dermata-CFH Nagyvárad női 20:2 (14:2). Dermata-ICO Nagyvárad férfi. 62:23 (32:10). A bukaresti Dinamo férfi csapata 34:17 (21:7) arányban győzött a Victoria ellen. Dél-előtt a Gh. Gheorghiu-Dej pártján mérköztek a nagyvárad-i kosárlabdások. CFR Nagyvárad-Victoria női. 29:12 (10:3). ICO Nagyvárad-Textila női. 27:12 (15:4). ICO Nagyvárad-Victoria férfi. 38:34 (20:12).

RDNSz irányító tanfolyam a havason

OKOLIS. — A RDNSz okolisi szervezete irányító tanfolyamot rendezett, melynek záróvizsgáját az elmúlt vasárnap tartották meg. A tanfolyamot 25 havasi asszony látogatta. A záróvizsgán valamennyien tanujelét adták annak, hogy tökéletesen elsajátították azokat a kérdéseket, amelyeket a tanfolyamon feldolgoztak.

Az új irányító nők közül nagyon sok még nem is olyan rég az analabéta iskola növendéke volt. Népi demokráciánk által adományozott tudásukat a tanfolyamon tovább fejlesztették, hogy ezáltal is még értékebbé építse tagjai legyenek Népköztársaságunknak.

Ezek az asszonyok az önkéntes munkából is kivették részüket. A községben most kulturothont épül, melynek munkálatait a fa-

lu dolgozó önkéntes munkával végzik. A RDNSz-tagok segítik nek az építési munkánál. A munkásoknak ebédet főznek. Többen a férfiak helyett a mezőn dolgoznak, míg azok a kulturház falait rakják. Így növekszik országunkban napról-napra a kulturothontok száma.

Az okolisi RDNSz-tagok tetteikkel példát mutatnak országunk összes dolgozó asszonyainak, hogy politikai tudásukat emelve, minél jobban kivessék részüket az építési munkából.

Frenkel Magda, levelező.

A kárpátaljai és ukrajnai kolhozok és szovhozok túlhaladták a gabonabeszolgáltatási tervet

A kárpátaljai és ukrajnai Csernigov-környéki kolhozok és szovhozok túlteljesítették a gabonabeszolgáltatási tervet. Az ukrán nép, egyesülése 33 évfordulójának megünneplése alkalmából a kolhozok dolgozói fokozták a gabonabeszolgáltatást. A Csernigov környéki kolhozparaszokok 5 millió kilogramm gabona beszállítását vállalták a terven felül. Kiev környékének több, mint 1300 kolhoz dolgozója eleget tett már az állammal szemben vállalt kötelezettségének. Ukrajna útjain megrakott gépkocsik és szekerek ezrei szállítják az új gabonát a hegyűjtő központok felé. Éjjel-nappal szüntelenül hallatszik a cséplőgépek bűgása. Berendijuk Nyikolaj gépész kezdeményezésére egész Ukrajnában szocialista verseny folyik a cséplési és beszállítási terv túlteljesítésére. A napokban Berendijuk 24 óra alatt több mint 130 tonna gabonát cséplelt ki (Agerpres.)

Az Ifjúsági Szövetség tagjai

szabotáló cséplőgéptulajdonost lepleztek le Gyaluban

GYALU. — (Levelezőnkől.) Gyalu község egyik legveszedelmesebb kizsákmányolója Römer Ferenc cséplőgéptulajdonos. A cséplőgépen kívül földje is van, melyet másokkal dolgoztat meg és pénzt is szokott kölcsönözni a falu dolgozóinak, hogy azok kamat fejében dolgozzanak neki.

A falu dolgozói szerződést kötöttek Römer Ferencel a cséplés elvégzésére. A szerződés értelmében először a szegény és középföldművesek gabonáját kellett kicsépleni, hogy az esős idő következtében az apróbb gabonakaszalok ne ázsanak meg. A cséplőgéptulajdonosnak nem tetszett, hogy most nem kedvező szerint választhat a cséplendő földművesek között. Elhatározta, hogy szabotálni fogja a cséplést. Éjszakánként idején a cséplőgép motorjából kiszerezte egy fontos alkatrészt, hogy másnap ne lehessen csépleni. Mikor a falu dolgozói észrevették, még ő követelőzött, hogy fizessék meg a motor javítását. A Román Munkáspárt helyi szervezete vizsgálatot fogantatott és pár nap múlva egy ifjúsági csoport a motoral-

katrészt megtalálta Römer Ferenc szalma kazlában. A gyalui ideiglenes bizottság lefoglalta a cséplőgépet, szabotáló tulajdonosát pedig átadta a kolozsvári ügyészségnek. Augusztos Miklós levelező.

Az ideiglenes bizottság irányításával

önkéntes építő munka folyik Máramarosban

MÁRAMAROSSZIGET. — (Tudósítónktól.) A megyei ideiglenes bizottság augusztus hónapban az alábbi eredményeket érte el:

A mezőgazdasági munkálatok mindvégig zökkenőmentesen folytak. A legelőtisztítások során 75 hektár legelőt takarítottak meg és 747 hektár havasi területen kiirtották a tövist, ezzel növelték a legelőterületek nagyságát. Harminc kutat 44 vízvezeték-csatornát és 6 fedett akolt építettek a havasi legelőkön, ez utóbbiakban viharok esetén oltalmat kapnak a legelőre ki-csapott állatok.

A megye állatállományának feljavítására 80 új apaállatot szereztek be. Három községi apaállat-istállót építettek.

Három konzerváló központot létesítettek a megye területén. Eddig a legtöbb gyümölcsöt a dragomárfalvi központban dolgozták fel.

A helyi ideiglenes bizottság részére egy épületet emeltek, egyet pedig szakszervezeti székháznak. Több községben kijavították az ideiglenes bizottságok székházait. Augusztus hónapban egy új iskolát és egy új kulturothont építettek a megye területén. Több egészségháza javították meg. Máramarosszigeten asztalosműhelyt létesített az ideiglenes bizottság.

A megyei ideiglenes bizottság nagy súlyt helyez az egészségügyi színvonal állandó emelésére. Két új egészségügyi központot létesítettek a megye területén. Öt diétikus konyhát helyeztek üzembe. Két új tejközpont működik augusztus óta, továbbá hat meglévőnek berendezését megjavították. 4.136 lakást fereztelestítettek az egészségügyi hatóságok. Tifusz és skarlát ellen összesen 1.774 oltást végeztek. 198 szegénysorsú gyermek életmentését látták el, közülük 120-at üdülőbe küldtek.

Budfalván önkéntes munkával egy földszintes épületet emeltek iskolává alakították át a dolgozó földművesek. 10.130 munkanapot teljesítettek. Munkájukkal 4 millió lej takarítottak meg az államnak. Farkasréven 9 méter hosszú és másfél méter széles köhidat építettek önkéntes munkával. Harmincöt ember egyenként 10 órát teljesített. Ugyancsak Farkasréven az ideiglenes bizottság kezdeményezésére kulturházat, fűrdőt és egészségháza építettek a dolgozó földművesek. Közmunkával megjavították az apaállatistállót és a takarmányraktárt. Öt férfi és öt nő négy napon át dolgozott, 6 hektár területet önkéntes munkával bekarítottak és szénát csináltak az apaállatok részére. Ugyancsak célra, a zab aratásánál 20 asszony összesen 160 munkanapot dolgozott.

Glodpolyána községben az ideiglenes bizottság segítségével, a Román Munkáspárt útmutatásával és támogatásával a dolgozó földművesek önkéntes munkával új korszerű iskolát építettek. A munkában 68 dolgozó földműves vett részt. Mutcau Péter, Jurj Ioan, Tomsa Ioan, Szabados Péter, Dunca Gligor, Pufjeri Vasile, Papp György, Petrus Petre Lupu és Munteau Petru timentek ki. Atzberger Mária.

Gyarapszik a várfalvi szövetkezet

VÁRFALVA. — (Levelezőnkől.) Az átalakítás után úgy a tagok létszámában, mind árban jelentősen gyarapodott a szövetkezet. A múltban nem volt áru a szövetkezetben, ma ruhanemű-féléket, edényeket és gazdasági felszereléseket lehet kapni a többi közszükségleti cikkkel együtt. Most újabb mezőgazdasági gépek érkeznek a szövetkezetbe: 1 darab 12 soros buzavetőgép, 2 darab gyümölcs-, 2 darab szőlőpermetezőgép és 1 darab szecskavágó. Rövidesen cséplőgépet is fog rendelni a szövetkezet. Megragadjuk a lehetőséget és áruval látjuk el a szövetkezetet, amely most már a népe, a dolgozóké. Ezen az erős láncon keresztül jobban megfoghatjuk a városi dolgozók kezét, akik bennünket támogatnak munkánkban, hogy mi dolgozó földművesek is, többet és jobbat termeljünk.

Becze Lajos.

Ezt írja az

Scâneia Satelor

Hogy minél jobban gazdálkodjunk a szövetkezet vagyónával, minden időben arra kell törekednünk, hogy minél több megtakarítást végezzünk. Ha gazdálkodni tudunk az apró összegekkel, akkor növeljük a szövetkezet tőkét, több árut tudunk vásárolni és a dolgozó földműveseknek olcsóbb áron tudjuk azokat továbbadni. Hogyan takaríthatunk meg pénzt a szövetkezet részére?

Mindenekelőtt gondoljunk arra, hogy miként tudjuk az üzleteket és raktárakat felépíteni, megjavítani, beburkolni, vagy megszüpíteni — minél kisebb költséggel. Hogy a nyersanyagok minél kevesebbe kerüljenek, mindenekelőtt azokat kell felhasználni, amelyek a községben vannak, legyen új, vagy használt anyag. Ha nincsenek a községben építkezési anyagok, akkor minél közelebb eső helyről szerezzük be, hogy a szállítási díj ne drágítsa meg az anyagok árát.

Amikor megvannak az anyagok, felvilágosító munkát kell végezni a szövetkezet tagjai között, hogy mindegyikük nyújtson önkéntes munkával segítséget a szükséges építkezések elvégzésére.

Ilyen módon több tízezer lej meg lehet takarítani a tőkéből, amit a szövetkezet ellátásánál hasznosíthatunk, megkönnyítve ezáltal a szövetkezet tagjainak életét.

Hasonló módon lehet megtakarításokat végezni a szövetkezeti áru szállításánál is. Vannak olyan árucikkek — só, tégla, deszka, mezőgazdasági szerszámok, stb. — amelyeknek a vasúti állomásról a szövetkezeti helyiségig való szállítása, nagy térfogatuk, súlyterjedelmük miatt sok pénzbe kerül. Vajon ezt a költséget nem lehet megtakarítani? A felelet: lehet! A dolgozó földművesek tudják, hogy ha sokba kerül a szállítás, megdrágítja az árut is. Nem minden dolgozó földműves érdeke az, hogy segítsen a szállításnál, ami által olcsóbbá kerül a só, a mezőgazdasági gép, a többi árucikk? De igen! Ezért ha szekereikkel a szövetkezet segítségére sietnek a dolgozó földművesek, akkor magukon is segítenek.

Ugyancsak a nehéz súlyú és nagytérfogatú áru beszerzésénél a dolgozó földművesek arra kell gondoljanak, hogy a legközelebb eső gyár-ból vagy raktárból szerezzék be az ilyenfajta árucikkeket. Így meg lehet takarítani az áru szállításával járó költség nagyrészét.

Ugy is eszközölhetünk megtakarításokat, ha a szövetkezetben csak annyi alkalmazottat tartunk, amennyire valóban szükség van. A kiszámlási költségeket pedig lehetőleg a legkisebb összegre kell csökkenteni, amikor a szövetkezetek megbízottjai a járási, vagy a megyei központokba mennek. A megbízottak ne utazzanak természetlenül, hanem azon a biztos napon, amikor tudják, hogy a raktárból árut lehet átvenni. Így nem pazaroljuk el az időt és a pénzt.

A takarékoskodás egyik legjelentősebb lehetősége az, amikor az árut a szövetkezeti szervezőbizottságtól és az állami üzletektől vásároljuk meg. Ne történjenek meg olyan esetek, amelyekre a múltban már példa volt, hogy kizsákmányolóktól, magánkereskedőktől és kulákoktól vásárolták a szövetkezetek, drágán és rossz árut. A szövetkezet pénzzel takarékosan kell bánni, mert az a szövetkezet közös vagyona.

Ime, csupán néhány módszer arra, hogy miképpen tudjuk leszámlálni a költségeket, miképpen tudunk gazdaságosan bánni a szövetkezet vagyónával, miképpen tudjuk jól kezelni a szövetkezet pénzt.

Tordaaranyos dolgozó földművesei

101.17 százaléban végezték el a tarlóhántást 71.10 százaléban teljesítették a beszállítást

TORDA. — (Tudósítónktól.) A Román Munkáspárt szervezeteinek irányításával a helyi ideiglenes bizottságok lankadatlanul mozgósítják a dolgozó földműveseket a mezőgazdasági munkák elvégzésére. Az ideiglenes bizottságok tagjai kint vannak a terepen, irányítják és ellenőrzik a munkálatokat. Tordaara-

nyos megye dolgozó földművesei munkaversenyben vannak Marostorda és Alsófehér megye dolgozó földműveseivel.

A szeptember 12-ig beérkezett adatokból kitűnik, hogy Marostorda megye dolgozó földművesei vezetnek a versenyben. Tordaaranyos megyében az előirányzott 38.671 hektár terület-

ből 35.555-öt arattak le. Alsófehér megyében 38.041 előirányzott hektár területről 35.090 hektárról takarították be a termést. Marostorda megyében 71.673 hektár vetésterületből 70.345 hektár termést arattak le. Marostordában 98, Tordaaranyosban 91,9 Alsófehérben 91,7 százaléban teljesítették tehát a munkát.

A tarlóhántásban Tordaaranyos megye dolgozó vezetnek. 101,17 százaléban teljesítették a tarlóhántást. Marostordában 93,00 százaléban, Alsófehérben 90,4 százaléban végezték el ezt a munkát. A cséplést Alsófehér megye dolgozó 56,7, Marostorda dolgozó földművesei 49, Tordaaranyos dolgozó 44,6 százaléban végezték el.

A gabonabegyűjtést Alsófehér megye dolgozó földművesei eddig 85,5, a tordaaranyosiak 71,10, a marostordaiak 65 százaléban teljesítették. Az adatok összehasonlítása alkalmával kitűnik az, hogy legnagyobb mértékben — viszonyítva a cséplés eredményeihez — Tordaaranyos megye dolgozó földművesei tették eleget hazafias kötelességüknek, a beszállításnak.

A munkálatok meggyorsítására a Román Munkáspárt irányításával az ideiglenes bizottságok tovább mozgósítják a dolgozó földműveseket.

N. M.

Megállapították a gépkocsik és a gépkocsi-vezetők jelentkezésének idejét

KOLOZSVÁR. — A megyei milícia forgalmi osztálya a gépkocsival és gépkocsivezetői igazolvánnyal rendelkező személyek tudomására hozza a következőket:

1. Azoknak a gépkocsivezetőknek a vérvizsgálatát, akik valamely vállalat vagy intézmény fizetéses alkalmazottai, a vállalat vagy intézmény orvosai végzik, mégpedig úgy, hogy a vérvizsgálatra vett vért névjegyzék kíséretében elküldik elemzésre a közegészségügyi laboratóriumnak ahonnan az eredményt megkapják.

2. Azok a gépkocsivezetők, akik nem dolgoznak a munka-mezején, vérvizsgálatra jelentkezhetnek az egészségügyi intézetnél, az 1. számú poliklinikán, vagy a Berde Mózes-utca 2 szám alatti orvosi rendelésben.

3. A tüdő átvilágítását a Berde Mózes-utca 2 szám alatti TBC orvosi rendelés végzi, munkanapokon, reggel 8—12-ig és délután 16—19 óráig.

4. A gépkocsivezetők felülvizsgálata szeptember 20-án, kedden reggel 8 órakor már megkezdődött a Traian-ut 26 szám alatti volt gépkocsivezető iskolában. Azok a gépkocsivezetők, akik fe-

lülvizsgálatra kötelesek jelentkezni, a megyei miliciáról, vagy a milícia forgalmi osztályáról beszerezhető kérés-mintát 20 lej okmánybélyeggel felbélyegezve nyújtják be a felülvizsgáló bizottsághoz a büntelenségi bizonyítvánnyal (Cazier Judiciar) együtt, amely azonban nem lehet 1949 július 1-ike előtti keltezésű. A kéressel egyidejűleg be kell adni a felülvizsgáló bizottságnak a Wassermann vércdemzsről szóló igazolványt, a tüdőátvizsgálásról szóló igazolványt, a régi gépkocsivezetői engedélyt, valamint két darab fényképet.

5. Az általános orvosi vizsgálat a gépkocsivezetők részére az 1. számú poliklinikán történik.

6. A vállalatok és intézmények úgy osszák be felülvizsgálatra kötelezett, gépkocsivezetőiket, hogy azok csoport-beosztása szerint jelentkezzenek naponta, nehogy a termelés távolmaradásuk miatt hátrányt szenvedjen, számolva azzal, hogy egy-egy gépkocsivezető felülvizsgálata két napig tart.

7. Azok a gépkocsivezetők, akik beszerezték a szükséges okmányokat, szeptember 20-tól kezdődőleg jelentkezzenek a felülviz-

vizsgálatra, az intézmények és vállalatok pedig kötelesek az ügyosztályaiknál szolgálatot teljesítő gépkocsivezetők csoportbeosztásról, névjegyzéket készíteni és azt megküldeni a felülvizsgáló bizottságnak. Azok a gépkocsivezetők is kötelesek felülvizsgálatra jelentkezni, akik jelenleg nem vezetnek gépkocsit, de hajtási engedéllyel rendelkeznek.

8. A gépkocsikat felülvizsgálatra a következő sorrendben kell a bizottság előtt bemutatni: 1949 szeptember 20-án, kedden, a 0—20 rendszámú személygépkocsikat, szeptember 21-én, szerdán reggel 8 órától a 21—40 rendszámú gépkocsikat és így tovább minden napra 20 rendszámot számítva. Ez a sorrend tehát csak a személygépkocsira vonatkozik, a többi gépkocsikra vonatkozólag a megyei milícia forgalmi osztálya a sajtó útján közli majd a jelentkezés idejét.

9. A gépkocsikat a belügyminisztérium 296.000 számú rendelete értelmében üzemképes állapotban kell a felülvizsgáló bizottságnak bemutatni. A vonatkozó rendeletet lapunk szeptember 10-én megjelent 210. számában közöltük.

Elveszett okmányok PIERDERI DE ACTE

Az alább felsorolt személyi okmányok elvesztek és azokat tulajdonosaik semmisnek nyilvánítták:

Următoarele acte personale au fost pierdute și posesorii lor le declară nule de drept în mânăle oricui s'ar afla:

1. Gáncos Gheorghe, Gáncos Cluj, Str. Damjanich Nr. 18, Cartela de imbrăcăminte tip. B. si tip. C., eliberat de Sectia Comercială Cluj. 7054

2. Kállai Rozália, Kállai Cristina, Cluj, Str. Pietroasa Nr. 6, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. fără număr din anul 1945, eliberat de Politia Cluj. 7082

3. Harmath Coloman, Cluj, Str. Armata Rosie Nr. 61, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 26.186—1947, eliberat de Politia Cluj.

4. Marin A. Ioan, Cluj, Str. Dragalina Nr. 24, Livret militar cu Ordin de lăsare la vatră, eliberat de Reg. 2 CFR, precum și Bilet de viață pentru doi boi, eliberate de Sfatul Popular al comunei Borsa, judetul Cluj.

5. Benedek Carol, Huedin, jud. Cluj. Permis de bicicletă Nr. 3300, eliberat de Militia Cluj.

6. Sztankovics Mihai, Cluj, Str. Masinistilor Nr. 140, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 412—1946, eliberat de Militia Cluj.

7. Czentye Nicolae, Dej, Str. Filimon Sárbu Nr. 46, Permis de conducere autovehicule Nr. 2603—1930, eliberat de Politia Cluj.

8. Márís Sigismund, Cluj, Str. Carcalachi Nr. 6, Autorizatia de functionare pentru baton Nr. 30—1949, eliberat de Sfatul Popular Urban Cluj.

9. Stratila Elisabeta, Cluj, Str. Albinei Nr. 91, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 31156—1947, eliberat de Politia Cluj, precum și Cartela de imbrăcăminte tip. C., eliberată de Școala Pedagogică Cluj.

10. Antonij Ludovic, Cluj Str. Mănăstir Nr. 56, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 36.672—1947 eliberat de Politia Cluj.

A KOLOZSVÁRI

MOZIK MŰSORA:

MAXIM GORKIJ: Pavlov és az agy rejtelméi. Előadások kezdete: 5, 7, és 9 órakor.

MUNKÁS MOZGÓ: Így edződött meg az acél. Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Magyar feliratok!

CAPITOL MOZGÓ: Így edződött meg az acél. Előadások: 3.30, 5.30, 7.30 és 9.30.

POPULAR: Pavlov és az agy rejtelméi. Előadások kezdete: fél 6, fél 8 és fél 10 órakor.

UJ IDŐK: Szovjet híradó. 19. sz. — Tudomány és technika 76. sz. — Szovjet Baskiria. — A medve farka. Színes rajzfilm.

URANIA: Jön a tavasz. Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.

VÖRÖS CSILLAG: Küzdelem az életért. Magyar film. Előadások kezdete 4, 6 és 8 órakor.

R.P.R.

Parchetul Tribunalului Cluj
Dos. Pr. 17—32464—1949.

PUBLICATIE

D-na Ivascu Zenaida domiciliată în Cluj, Str. 6 Martie No. 6 cu petitia inregistrată la acest Parchet sub No. Pr. 17—32464—1949, a cerut acestui Parchet reconstituirea actului său de nastere, arătând că sa născut la data de 2 Februarie 1923 în Comuna Săfrâncani, Jud. Bălti din părintii Constantin și Elisabeta.

Noi, Procurorul Șef, al Parchetului Tribunalului Cluj — în conformitate cu art. 3 din D.L. No. 4062—1940, invităm persoanele și autoritățile cari detin actul sau orice inscrieri privitoare la actul a căruia reconstituire se cere, să le depună de îndată la Parchetul Cluj camera No. 131.

Cluj, la 8 Septembrie 1949.

(L.S.)

Procuror Șef, C. Stegăroiu,
Grefier, Florian P.

7057

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szög 50 lej, szombaton 60 lej. Állástkeresőknek szavanként 2 lej — Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 3 lej, Cim a kiadóban és jellegű hirdetéséknél 20 lej pótdíj fizetendő.

ADÁS-VÉTEL

MODERN, majdnem új diógyökér eladó. Átjáró-utca 20. 6994
NAGYTESTŰ belganyulat keresek megvételre. Érteszeni! Dónát-ut 42. 7002e

MEGVÉTELRE keresek kifogástalan férfi bőrkabátot, vagy bekecselt, magas termetre, aragáskályhát palackkal vagy kütinő zománcozott főzőkályhát. Radák-utca 3, házfelügyelőnél. Tkv

KERESÉK jó káposztáshordót, 200 literest. Eladó jó gyermekágy. Cim: Kövespad-utca 11 szám. 7051
FÉRFI TELKABÁT, fekete, finem anyagból eladó. Farkas-utca 7, ajtó 9. 7052

ÜVEGBAZINT aquariumnak keresek megvételre. Jon Ratiu (volt Kötő-utca 10—12, festőműhely. 7053

A VÁROS GAZDASÁGI HIVATALA (Kogălniceanu—Farkas-utca 4.) kisebb-nagyobb egyágu, kétágu létrát keres megvételre. 7055

ELADÓK: nyulak, óriás beiga, csincsilla-anyák, fiókkák, szürke, fehér angorák, itatócsészék. Monostor-ut 42. 7056

VESZÉK kifogástalan külföldi perzsaszőnyeget, nyolc négyzetméterig. Cimeket „Ügynök nélkül” jellegre. 7058

OLCSÓN eladók: két konyhakredenc, kötött ruha, festmények. — Vagontársat keresek Magyarországra. Szabadság-tér 26. 7059

135x195 ablaktok, csempekályha eladó. Görögtemplom-utca 1., délután 3—4 között. 7065

KÉT GYÖNYÖRŰ ezüst-róka, remek díofa ebédlő, házi szőtt és gyapjuszőnyegek, finom szövet, női ruha, fekete és sötétkék, eladó. Vörös Hadsereg-utca 42., felső csengő, délután. 7087

GYERMEKÁGY eladó. Jókai-utca 4 szám, ajtó 15. 7072

ELADÓ Continental portable írógép, új állapotban. Petőfi-utca 68. 7069

ELADÓK vivőfelszerelés, tükör, festmény, kerti székek, lámpa. Paris (Pap)-utca 15. 7079

ELADÓ kétszemélyes, diófurnéros rökámié, — szoba, konyhás ház, azonnal beköltözhető. Pata-utca 198. 7080

KÁPOSZTÁSHORDÓ, világvevő rádió, egy öltöny szürke ruha, pálinkafokoló, táblázattal, literes üvegek, sörcsap, székek, üzleti és ingaóra eladók. Drágáina 30. Tkv (SI)

ELADÓ 125-ös Triumph motor-kerékpár, fotelek, töltött székek. Bolyai-utca 12, ajtó 2.

KÉTKARIKÁS, kifogástalan asztali főzőkályhát veszünk. Görögtemplom-utca 4, Lengyel. Telefon: 10—35. 7035

INGATLAN-LAKÁS

CSERÉLEK két butorozott szobát, fürdőszobával, üres egy szoba, konyháért. „Szoba” jellegre. 6968

HÁROM szoba, konyha, komfortos lakásomat sürgősen elcserelném hasonló egyszobással. „Azonnali csere” jellegre kiadóba. 7029

ELADÓ a Spinoza-utca 13 szám alatti kertés ház. Érdeklődni Irinyi-utca 21 szám alatt. 7061

ELCSERELNÉM központi 2 szoba, összkomfortos lakásomat, hasonló kertessel. Karolina-tér 5, ajtó 10. 7062

DOHÁNY-UTCAI 1 szoba, konyhás lakásomat elcserelném hasonlóval, kerttel, Dermata könyékén. „Csere II.” jellegre. 7060

BUTOROZOTT szobát külön bejárattal, esetleg teljes ellátással keres főiskolás leány. Cimeket „Pontos fizető” jellegre a kiadóba kér. 7068

KÖVARI-UTCA 20 szám alatti házastelek betegség miatt sürgősen eladó. 7071

BUTOROZOTT szobát keres egyedülálló nő, esetleg zongorahasználattal. „Egyedülálló” jellegre. 7048

ALLÁST KERES

HÁZHOZ MEGYÉK nagyon olcsón varrni, férfi fehérneműt, gyermekruhát és javításokat. Szabadság-tér 10, ajtó 8. 7063

IDŐSEBB nő dolgozó házaspárhoz háztartásba elmenne, esetleg egyedülálló férfihez. Dávid Anna, Pata-utca 125. 7074

ALLÁST KAPHAT

KOMOLY, egyszerű asszonyt bennlakással felveszek és egy bejárónőt. Május 1-utca 3. 7064

ÖNÁLLÓAN főző mindenest azonnal felveszek. Nagy Sándor, Dózsa György-utca 14. 7066

KÜLÖNFÉLÉK

MENYASSZONYI ruhák, fátlyak, koszorúk kikölcsönzése, „Dáhlia”, Horea-ut 35. Tkv.

KÖZÉPISKOLÁS leányt elfogadok teljes ellátással. Görögtemplom-utca 22, ajtó 1. 7050

MENYASSZONYI koszorúk, fátlyak, ruhák kikölcsönzése, eladása ORCHIDEANÁL, Dózsa György-utca 22. Tkv.

Három szoba, konyha, komfortos lakásomat sürgősen elcserelném hasonló egyszobással. „Azonnali csere” jellegre a kiadóba. 7029

HETI LOTO

A szeptember 19-iki húzásokon a következő számok nyertek:

6, 63, 62, 16, 4, 80, 70

Az e heti prémium: 631.00 lej

Herbák János-Művek
alkalmaznak két fiatal
nyomdász
betűszedőt

A szükséges iratokkal rendelkezők jelentkezzenek az igazgatóság épület 7, számú szobájában.

Kémény- és samott-kőműveseket
alkalmaz az
INTREPRINDERE NR. 3.
București, Str. Vasile Conta 3 — Telefon: 6—30—88

SULZER FRERES Bucuresti
alkalmaz bukaresti és vidéki munkákhoz
vizvezeték- és kalorifer-szerelőket,
hádógosokat
Fizetésen kívül ellátást is nyújt a munkatelepen

Ajánlatokat
SULZER FRERES, București, Str. D. A. Sturza 17. címre

Van M.A.T.-típusu üres üvege?

A M. A. T. központja minden alakosság nélkül és a lehető helyezett biztosíték teljes visszaadásával vesz vissza a Monopol-típusu fehér üvegeket, bármely mennyiségben és bárkintől, mind az illetékes hivatalos elárusítóhelyek, mind az állami üzletek, szövetkezetek és az összes élelmiszer- és szeszital-üzletek útján.

A törvényes biztosíték 40 lej a literes üvegért, 30 lej a fél-literes üvegért és 25 lej a negyedliteres üvegért.